

گزارشی درباره تعیین میزان جریمه ایجاد آلودگی صوتی از سوی مجلس و تصویب آن

ایجاد کنندگان آلودگی صوتی جریمه می‌شوند

ایجاد آلودگی صوتی تخلف محسوب می‌شود و برای آن جریمه نقدی در نظر گرفته شده است

شاید آلودگی هوا و ترافیک دیگر جایی برای نگرانی در زمینه آلودگی صوتی باقی نگذاشته باشد، اما طبق نظر کارشناسان کنترل کیفیت هوای تهران، وضع آلودگی صوتی پایتخت مرز هشدار را رد کرده و اکنون در شرایط اضطراری قرار دارد. اگر وضع به همین روال پیش برود، چه بخواهیم و چه نخواهیم در آینده‌ای نه چندان دور آلودگی صوتی نیز به مرز بحران خواهد رسید، چنانکه اکنون آلودگی هوا در صدر معضلات زیست‌محیطی و در شرایط بحرانی قرار گرفته است. آلودگی صوتی در سایه آلودگی هوا قرار گرفته، در حالی که آلودگی صوتی یکی از جنبه‌های آلودگی است که بسیار آزار دهنده است و به دلیل دانش کمی که در مورد آن آلودگی وجود دارد، آن طور که باید به آن پرداخته نشده است. یکی از حقوق شهروندی، آرامش صوتی وی است. سلب مسئولیت از این مهم موجب بروز عدم تمرکز، بر خاشاگری و در نهایت اختلالات روحی شهروندان می‌شود. این امر در قانون بند ۶ منشور حقوق شهروندی به این صورت آمده است که شهروندان حق دارند ضمن مشارکت در انجام مسئولیت‌های قانونی و تأمین منابع مالی مورد نیاز، از هوای پاک، فضای سبز عمومی و بوستان، معابر تمیز و عاری از پسماند شهری بدون آلودگی‌های صوتی و زیست‌محیطی برخوردار باشند.

قوانین حفظ محیط زیست بیشتر می‌شوند
لایحه هوای پاک که از طرف سازمان حفاظت محیط زیست تهیه شده، تکمیل شده قانون مصوب سال ۷۴ است که تا سال ۸۴ به خوبی اجرا شد اما با توجه به این که از سال ۸۴ به بعد اجرای آن با چالش‌هایی مواجه شد این قانون تهیه شد تا از طریق تکالیفی که برای دستگاهها و وزارتخانه‌ها مشخص شده، اجرای آن الزامی شود. در این لایحه به افزایش جریمه و مجازات‌ها برای بازدارندگی فعالیت‌هایی که باعث تخریب محیط زیست و انتشار آلاینده‌ها می‌شود، توجه ویژه‌ای شده به گونه‌ای که در بخشی از موارد جریمه و اجدای آلاینده تا سه برابر قوانین قبلی افزایش یافته است. علاوه بر این سازمان حفاظت محیط زیست پس از تصویب لایحه هوای پاک ضابط قضائی تعریف می‌شود و می‌تواند به تعطیلی کارخانه‌ها یا مؤسساتی که به آلودگی هوا منجر می‌شوند، حکم دهد.

در ماده ۲۷ این لایحه درباره آلودگی صوتی آمده است: ایجاد هر گونه آلودگی صوتی بیش از حد مجاز ممنوع است. آیین‌نامه جلوگیری از آلودگی صوتی توسط سازمان حفاظت محیط زیست تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. همچنین در فصل مجازات‌ها در فصل ۲۲ این لایحه نیز ذکر شده است: مسئولین آلودگی حاصل از منابع متفرقه و منابع خانگی و همچنین عاملین آلودگی صوتی به جزای نقدی از ۳۰ هزار ریال تا ۳۰۰ هزار ریال و در صورت تکرار از یکصد هزار ریال تا یک میلیون ریال محکوم خواهند شد.

لایحه هوای پاک در حال تصویب

هفته گذشته نیز در جریان بررسی لایحه هوای پاک با مسأله مربوط به آلودگی صوتی این لایحه موافقت کردند و بر این اساس، نیروی انتظامی مکلف است، راننده وسایل نقلیه موتوری را برای پارا اول ملزم به جریمه نقدی معادل یک میلیون ریال، در صورت تکرار برای بار دوم دویز بر جریمه مذکور و در صورت تکرار بیش از دویز به جریمه نقدی معادل سه میلیون ریال محکوم کند. همچنین

آیین‌نامه اجرایی ایمن ماده توسط سازمان و با همکاری دستگاه‌های مربوطه حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

عباس تدین، حقوقدان و وکیل پایه یک دادگستری در خصوص قانون جدیدی که درباره جریمه‌های ایجاد کنندگان آلودگی صوتی در مجلس تصویب شد، به «شهرود» گفت: در بحث سیاست قانونگذاری باید توجه به برخی نکات بیشتر باشد. در مورد یک لوازمی که روی خودروهان نصب می‌شود و باعث

ایجاد آلودگی صوتی می‌شوند، باید به اصل موضوع توجه کرد. این نکته قابل اهمیت است که این لوازم چراغ تولید می‌شوند، در صورت تولید چراغ باید با این وسعت به فروش برسند؟ همین طور تشخیص وجود دارند که این لوازم را می‌فروشند و نصب می‌کنند، اگر چیزی بد است، باید جلوی پخش آن گرفته شود. آن نکته مهم است که به آنها اجازه نصب و فروش داده می‌شود و حتی این لوازم وارد کشور می‌شود ولی ما به آن راننده ایراد می‌گیریم که چرا آن را استفاده می‌کنیم. اگر این وسایل ایراد دارند، از ابتدا باید جلوی آن را گرفت و نباید به این سداگی در مغازه‌ها ارائه شود. اگر پیشگیری‌های لازم صورت گیرد، دیگر لازم نیست که برای وضع این طرف داستان جریمه در نظر

بگیریم. بحث این است که باید پیشگیری برای خیلی از قوانین را در نظر بگیریم، اما حال که کار به اینجا رسیده است، باید بتوانیم قوانین راهنمایی و رانندگی را اصلاح کنیم. البته که تنها مشکل ما در این حوزه آلودگی صوتی نیست و در بسیاری از حوزه‌های دیگر با این مشکل روبه‌رو هستیم. به عنوان مثال، راننده‌ها که دویز در حال تصادف منجر به جرح داشته است، نباید حق داشته باشد دیگر رانندگی کند. این نکات در نظر گرفته نمی‌شود، تنها بحث‌هایی مانند مبارزه با معلول را در نظر می‌گیریم و با علت کار نمی‌نندازیم. در همین موضوع، فقط این نکته را در نظر می‌گیرند که ما جریمه می‌توانند مشکل را حل کنند، اما اینگونه نیست و مشکلات حل نمی‌شوند. قانون راهنمایی و رانندگی در اینجا نیاز به اصلاح دارد. این خودروهای متخلف حتی نباید اجازه پلاک شدن داشته باشند یا تکرار برای بار دوم دویز بر جریمه مذکور و در صورت تکرار بیش از دویز به جریمه نقدی معادل سه میلیون ریال محکوم کند. همچنین

عبدالصمد خرمشاهی:
قوانین متعددی که با مجازات‌های سنگین وضع می‌شود
گاهی اثری نخواهد داشت مگر این که کارهای اساسی صورت گیرد و فرهنگ آشتی با قانون و فرهنگ اجرای قانون به همه تشکیلات و سازمان‌ها و در کل جامعه آموزش داد

این مدرس دانشگاه در خصوص ضمانت‌های اجرایی قوانین توضیح داد: بحث ضمانت اجرایی نیز وجود دارد که در آن بر فرض ۱۰۰ هزار تومان جریمه برای شخص در نظر گرفته می‌شود. در گذشته نیز که جریمه‌های راهنمایی و رانندگی افزایش پیدا کرد، به مردم بهتر قوانین را رعایت می‌کردند اما با گذشت زمان تقریباً اوضاع مانند سابق شد و جریمه‌های سنگین برای مردم کاملاً عادی شده است.

در مورد این موضوع هم مردم پس از گذشت مدت زمانی به این جریمه‌ها عادت می‌کنند و با پرداخت آنها مشکلی ندارند و به تخلف خود ادامه می‌دهند. اما اگر ضمانت اجرایی وجود داشته باشد که شخص داند تا انتها درگیر این موضوع خواهد ماند، دیگر به تخلف خود ادامه نمی‌دهد.

گذشتن کلاس‌های آموزش شهروندی، کلاس رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی و ایجاد احداث خطر برای شخص در مورد گواهینامه یا تغییر خودرو می‌تواند در اجرای این قوانین کمک بیشتری بکند. ما به جای تصویب قوانین بیشتر نیازمند فرهنگ‌سازی، پیشگیری، اجرایی کردن قوانین و ضمانت اجرایی برای آنها هستیم. نیاز به تدابیری است که آثار تبعی داشته باشد. افراد باید متوجه باشند که اگر تخلف

می‌کنند، به صرف پرداخت جریمه نقدی، تخلفشان پاک و بخشیده نمی‌شود. تدین درباره نیازهای مردم برای نوشتن قوانین نیز گفت: بحث جرم‌انگاری و مبانی جرم‌انگاری در هر نظام حقوقی مبتنی است بر اولاً سر نوشت ارزش‌ها و هنجارهای آن جامعه و دوم بحث باورها و توفقاتی که در آن جامعه جاری است یا به عبارت بهتر، یکی از مبانی جرم‌انگاری خواسته‌ها و نیازهای شهروندان جامعه است. یعنی ما می‌بینیم در اجتماع مردم چه چیزهایی را نیاز دارند و باید از چه چیزهایی حمایت کنیم و باید آن قدر ارزشمند باشد که از آن حمایت کفیری بکنیم. به طبع در قانون مجازات اسلامی هم بحث حمایت از محیط زیست، حمایت از آب، خاک و هوا را داریم. این قوانین موارد مستقلی از این حوزه در بخش تعزیرات قانون مجازات اسلامی ذکر شده است.

مشکل فقر و خلع قانون نیست

تدین در خصوص قوانین مربوط به محیط زیست و آلودگی‌ها و تخریب آن نیز توضیح داد: بحث آلودگی محیط زیست، ضمانت اجرایی کفیری پیدا کرده است. یکی از موضوعاتی که سال‌هاست پیوسته در کلاس‌ها و با آن درگیر هستیم، بحث هوای پاک است. بسیاری از نهادهای متولی این امر در این حوزه کار می‌کنند و آثاری نیز داشته است، و اما این که این آثار خیلی مورد پذیرش جامعه نیست و توفقات جامعه را بر آورده نکرده است. بنابراین صرف قانون نویسی و قانونگذاری و تعیین ضمانت اجرا در قوانین مختلف به تنهایی کاربرد ندارد. قوانینی در گذشته داشتیم؛ تحت عناوینی مثل حمایت از محیط زیست، هوای پاک و ملی در عمل به نفع ضمانت اجرایی‌های مختلفی که برای آن در نظر گرفته شده است، اجرا نشده است.

این حقوقدان قوانین موجود برای آلودگی‌ها و

جلوگیری از آنها را کافی دانست و افزود: مشکل خلع و فقر قانونی نیست، مشکل عدم اجرای مصوبات و مقررات است. افراد و اشخاص مسئول و متولی اجرای مقررات هستند، کم کاری می‌کنند. البته کم کاری می‌شود که قانون متروک بماند و به مرور زمان فراموش شود و اجرا نشود. که در یک شهری آلودگی ایجاد می‌کنند، می‌خواهیم از شهر خارج بکنیم. این کارخانه ۲ هزار کارگر دارد. بنابراین اگر این کارخانه را تعطیل بکنیم، به واقع چیزهایی را از بین می‌بریم که صرفاً برای حمایت از محیط زیست، به طبع در قانون مجازات اسلامی هم جایگزین فراهم کنیم، نهادهای متولی دست در دست هم بدهند و کمک کنند تا موضوع حل شود. این که ما فقط یک نهاد را متولی قرار دهیم یا مجلس قانون بنویسد و تصویب کند، یا قوه قضائیه حکم بگذارد و بلیس آن را اجرا کند، یا توجیه به واقعیت‌های جامعه اجرایی نیست.

این وکیل پایه یک دادگستری در نقد اجرای قوانین در ایران نیز گفت: بسیاری از قوانین و مقرراتی که نوشته می‌شود، واقعیت‌های جامعه را در نظر نمی‌گیرد. قانون وضع می‌شود به صرف این که جایی تعطیل شود یا جریمه‌ای از سوی متخلف پرداخت شود. اما این که در عمل این برخوردها و جریمه‌ها چه تأثیری خواهد گذاشت را در نظر نمی‌گیریم. یک قانون را تحت یک فضایی بدون آنکه کارشناسی شود و مطالعات و راهکارهایی برای اجرای آن در نظر گرفته شود، تصویب می‌کنیم. این باعث می‌شود برخی قوانینی که در گذشته داشتیم یا امروز تصویب می‌شوند، تا کارآمد شوند. قوانینی وجود دارد که قابل اجرا نیستند، همچنین قوانینی نیز وجود دارند که بیشتر آن برای اجرا فراهم نشده است. بنابراین این قوانینی که از گذشته تا به حال وجود داشته است

محورها

- نیروی انتظامی مکلف است، راننده وسایل نقلیه موتوری را برای پارا اول ملزم به جریمه نقدی معادل یک میلیون ریال، در صورت تکرار برای بار دوم دویز بر جریمه مذکور و در صورت تکرار بیش از دویز به جریمه نقدی معادل سه میلیون ریال محکوم کند.
- در ماده ۲۷ این لایحه درباره آلودگی صوتی آمده است: ایجاد هر گونه آلودگی صوتی بیش از حد مجاز ممنوع است. آیین‌نامه جلوگیری از آلودگی صوتی توسط سازمان حفاظت محیط زیست تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.
- یکی از موضوعاتی که سال‌هاست پیوسته در کلاس‌ها و با آن درگیر هستیم، بحث هوای پاک است. بسیاری از نهادهای متولی این امر در این حوزه کار می‌کنند و آثاری نیز داشته است، و اما این که این آثار خیلی مورد پذیرش جامعه را بر آورده نکرده است.

که در حوزه‌های مختلف پیش‌بینی شده‌اند، اما این نکته که واقعیت‌ها در آنها دیده نشده است و کسانی که باید قانون را اجرا بکنند، کم کاری می‌کنند یا زیرساخت‌های لازم برای اجرا فراهم نیست، باعث می‌شود که قانون متروک بماند و به مرور زمان فراموش شود و اجرا نشود. شکل باید موضوع قانون‌سبندی جامعه بررسی شود. باید مردم را با قوانین آشنایی دهیم و به آنها یاد دهیم که قوانین برای راحتی آنها است و تمام آن صرفاً مجازات نیست. قوانین وضع می‌شوند که شهروندان روابط بهتری با هم داشته باشند و رابطه و معیار سنجش این روابط مشخص شود و به دنبال آن شرایط زندگی آنها به سمت بهتر شدن پیش رود. بنابراین این که هر شکلی قوانین متعددی که با مجازات‌های سنگین وضع می‌شود، گاهی اثری نخواهد داشت مگر این که کارهای اساسی صورت گیرد و فرهنگ آشتی با قانون و در فرهنگ اجرای قوانین به همه تشکیلات و سازمان‌ها و در کل جامعه آموزش داد. اگر این اتفاقات رخ دهد شاید در آینده شاهد وضع بهتری خواهیم بود ولی با وضع فعلی مطمئن باشیم که وضع اینگونه قوانین راهی نیست. نیازمند فرهنگ‌سازی، پیشگیری و اجرایی کردن قوانین برای آنها هستیم. نیاز به تدابیری است که آثار تبعی داشته باشد. افراد باید متوجه باشند که اگر تخلف می‌کنند، به صرف پرداخت جریمه نقدی، تخلفشان پاک و بخشیده نمی‌شود.

عباس تدین:
ما به جای تصویب قوانین، بیشتر نیازمند فرهنگ‌سازی، پیشگیری و اجرایی کردن قوانین برای آنها هستیم. نیاز به تدابیری است که آثار تبعی داشته باشد. افراد باید متوجه باشند که اگر تخلف می‌کنند، به صرف پرداخت جریمه نقدی، تخلفشان پاک و بخشیده نمی‌شود

شد و مأموران پلیس یا خودروهایی که نسبت به تولید صدای نااهنجار و غیر متعارف با بلندی صدای شویوری، لوله آگزوز، بلندگوهای خودرو و بوق کردن صدای ضبط خود برای شهروندان ایجاد مزاحمت می‌کردند، برخورد کرد. اما این تنها یک طرح ضربتی مانند طرح‌های دیگر این چنینی بود و هیچ‌گاه به صورت مداوم ادامه پیدا نکرد. هنوز هم اگر پنجره خانه‌مان رو به یک خیابان باز شود، در ساعت‌های مختلف روز لرزش شیشه‌های ساختمان را به دلیل بلند بودن صدای پخش خودروها می‌شنویم. شاید این جریمه‌ها از این صداها کم کند اما یا خاتمه هم می‌دهد؟

استفاده از وکیل رایگان

گرفته و حتی که از مدعی سلب‌شده با داشتن وکیل معاضدتی حل می‌شود. این نکته قابل ذکر است که اکنون تنها به خود متقاضی، وکیل ارابه می‌کنند، در نتیجه اگر فردی به‌طور غیابی خواستار وکیل معاضدتی باشد، این امر امکان پذیر نیست. متلا دوفر شریک در یک ملک بوده و می‌خواهد یک دعوی حقوقی مطرح کند، اما یکی از این دو نفر به کانون مراجعه و درخواست وکیل معاضدتی کرده و دیگری این کار را انجام نداده، ما تنها به فرد مراجعه‌کننده وکیل معاضدتی ارابه می‌کنیم. مقصود از معاضدتی قضائی، مساعدت و یاری به کسانی است که به واسطه عدم کفایت دارایی یا عدم دسترسی به مال خود، قدرت پرداخت هزینه دادرسی و حق الوکاله را ندارند و در نتیجه نمی‌توانند به مراجع قضائی رفته و حق خود را بگیرند.

طبق اصل ۳۵ قانون اساسی هر فردی حق دارد در هنگام احضار به مراجع قضائی وکیل داشته باشد و کسی می‌تواند از معاضدتی قضائی بهره‌مند شود که معسر یعنی قادر به پرداخت هزینه دادرسی و حق الوکاله نباشد. شهروندان ضرورتی که یک دعوی حقوقی (نه کیفری) مطروحه در دادگاه داشته باشند، به دو شرط می‌توانند وکیل معاضدتی دریافت کنند: یکی این که فاقد بضاعت مالی برای پرداخت حق الوکاله باشند که در این صورت دادگاه حکم اعسار فردی بی‌بضاعت را صادر کرده یا با ارائه استشهادیه به کانون، دارای وکیل معاضدتی برای پیگیری پرونده حقوقی خود می‌شوند. کانون وکلای استشهاده‌ها را که چند فرد آن را امضا کرده‌اند، همراه با سوگند فرد بی‌بضاعت پذیرفته و هنگامی که بی‌بضاعتی وی بر ما مسلم شد، دعوی که قرار است مطرح شود، مورد بررسی قرار

پانجم

چهارم

آیا پاسیو جزو مشاعات ساختمان محسوب می‌شود؟

قسمت‌هایی از ساختمان است که تمامی مالکان حق استفاده از آن را دارند، مانند زمین زیر بنا، تأسیسات قسمت‌های مشترک از قبیل چاه آب، پمپ، منبع آب، مرکز حرارت و تهویه، تابلوهای برق، کنترها، انبار عمومی ساختمان، اتاق سربار در هر قسمت بنا که واقع شده باشد، آسانسور، چاه فاضلاب، لوله‌ها از هر قبیل مانند لوله‌های فاضلاب، برق و تلفن، اسکلت ساختمان، تأسیسات مربوط به راه‌پله، وسایل تأمین‌کننده روشنایی، تلفن، زنگ اخبار، شیرهای آتش‌نشانی، پشت‌بام و تأسیساتی که در پشت‌بام برای استفاده عمومی احداث شده است، نمای خارجی ساختمان، محوطه ساختمان، پله‌های ورود به پشت‌بام

چنانچه پاسیو در محدوده سند مالکیت اختصاصی واحد نبوده و در صورت مجلس تفکیکی جزو مشاعات قید شده باشد و در صورتی که امکان استفاده برای یک واحد داشته باشد جزو مشاعات محسوب می‌شود. به گزارش میزان، در قانون از آپارتمان تعریفی به عمل نیامده است، ولی در اصطلاح می‌توان گفت: آپارتمان عبارت است از یک واحد مستقل در ساختمان چند طبقه که از آن برای سکونت یا جهت کسب و پیشه استفاده می‌شود.

مالکیت در آپارتمان‌ها شامل دو قسمت است

۱- مالکیت اختصاصی ۲- مالکیت مشترک

قسمت اختصاصی: به بخشی از ملک گفته می‌شود که فقط صاحب آپارتمان حق استفاده از آن را دارد مثل مالک.